

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

30 päivänä kesäkuuta 2016*

Muutoksenhaku — Belgian viranomaisten myöntämät tuet nautaeläinten tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden seulontatestien rahoittamiseksi — Valikoiva etu — Päätös, jossa kyseiset tuet todettiin osittain sisämarkkinoille soveltumattomiksi

Asiassa C-270/15 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 4.6.2015,

Belgian kuningaskunta, asiamiehinään C. Pochet ja J.-C. Halleux, avustajanaan advocaat L. Van den Hende,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehinään S. Noë ja H. van Vliet, prosessiosoite Luxemburgissa

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Arabadjiev sekä tuomarit J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari) ja E. Regan,

julkisasiamies: M. Bobek,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 21.4.2016 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Belgian kuningaskunta vaatii valituksellaan unionin tuomioistuinta kumoamaan Euroopan unionin yleisen tuomioistuimen 25.3.2015 antaman tuomion *Belgia v. komissio* (T-538/11, EU:T:2015:188; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jossa unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valittajan kanteen,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

jossa se vaati valtiontuesta, jonka Belgia on myöntänyt nautaeläinten tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden (TSE) seulontojen rahoittamiseksi (valtiontuki C 44/08 (ex NN 45/04), 27.7.2011 annetun komission päätöksen 2011/678/EU (EUVL 2011, L 274, s. 36; jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamista osittain.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus (EY) N:o 999/2001

- 2 Tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä 22.5.2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 999/2001 (EYVL 2001, L 147, s. 1) annettiin EY 152 artiklan 4 kohdan b alakohdan nojalla.
- 3 Asetuksen johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta ilmenee, että asetuksen tarkoituksena on antaa erityiset säännöt tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden (TSE), joihin naudan spongiforminen enkefalopatia (BSE) kuuluu, ehkäisemiseksi, valvomiseksi ja hävittämiseksi niiden ihmisen ja eläinten terveydelle aiheuttaman huomattavan vaaran takia.
- 4 Asetuksen N:o 999/2001 6 artiklan, jonka otsikkona on ”Seurantajärjestelmä”, 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Kunkin jäsenvaltion on otettava käyttöön BSE:n ja scrapien vuotuinen seurantaohjelma liitteessä III olevan A luvun mukaisesti. Ohjelmaan on kuuluttava pikatestejä käyttäen suoritettava seulontamenettely.”
- 5 Asetuksen N:o 999/2001 liitteessä III olevan A luvun I osassa vahvistetaan nautaeläinten BSE:n seurantaohjelman vähimmäisvaatimukset. Siinä säädetään tätä ohjelmaa varten muun muassa yli 30 kuukauden ikäisten nautaeläinten tiettyjen alaryhmien valinnasta siten, että niihin kuuluivat myös eläimet, jotka teurastetaan normaalilla tavalla ihmisravinnoksi.
- 6 Lisäksi asetuksen N:o 999/2001 liitteessä III olevan A luvun IV osassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän liitteen mukaisesti otoksissa käytettävien eläinten ruhojen mitään osia ei käytetä elintarvikkeiksi, rehuksi tai lannoitteeksi ennen kuin laboratoriotutkimuksista on saatu negatiiviset tulokset.”
- 7 Velvollisuus BSE:n seulontaan pikatesteillä laajennettiin asetuksen N:o 999/2001 liitteiden III, X ja XI muuttamisesta 22.6.2001 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1248/2001 (EYVL 2001, L 173, s. 12) koskemaan 1.7.2001 alkaen kaikkia yli 24 kuukauden ikäisiä nautaeläimiä, jotka hätäteurastetaan.
- 8 Asetuksen N:o 999/2001 liitteiden III, VII ja XI muuttamisesta 21.8.2002 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1494/2002 (EYVL 2002, L 225, s. 3) sama velvollisuus laajennettiin kaikkiin yli 24 kuukauden ikäisiin nautaeläimiin, jotka ovat kuolleet tai jotka on teurastettu muusta syystä kuin muun muassa ihmisravinnoksi käytettäväksi.

TSE-suuntaviivat

- 9 Euroopan yhteisöjen komissio vahvisti vuonna 2002 TSE-testien, kuolleiden eläinten ja teurasjätteiden vuoksi myönnettäviä valtiontukia koskevat yhteisön suuntaviivat (EYVL 2002, C 324, s. 2; jäljempänä TSE-suuntaviivat).

- 10 TSE-suuntaviivojen 12 kohdassa täsmennetään, että ne ”koskevat valtiontukea, jota myönnetään TSE-[seulonta]testeistä, kuolleista eläimistä ja teurasjätteistä aiheutuviin kustannuksiin perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluvien eläinten ja eläintuotteiden tuotannon, jalostuksen ja kaupan pitämisen alan toimijoille”.
- 11 TSE-suuntaviivojen 23–25 kohdassa todetaan erityisesti TSE-seulontatesteistä seuraavaa:
- ”23 . Jotta edistettäisiin toimenpiteitä eläinten ja ihmisten terveyden suojelemiseksi, komissio on päättänyt hyväksyä edelleen valtiontuet enintään 100 prosenttiin asti TSE-[seulonta]testien kustannuksista maatalouden suuntaviivojen 11.4 kohdan periaatteiden mukaisesti.
24. Ihmisravinnoksi teurastettavien nautaeläinten pakollisten BSE-testien osalta välitön ja välillinen julkinen tuki saa olla 1 päivästä tammikuuta 2003 alkaen – – yhteensä enintään 40 euroa testiä kohti, yhteisön tuki mukaan luettuna. Testausvelvollisuus voi perustua yhteisön tai jäsenvaltion lainsäädäntöön. Määrä koskee testauksen kokonaiskustannuksia, toisin sanoen testausvälineitä ja näytteenottoa sekä näytteiden kuljetusta, testausta, varastointia ja tuhoamista. Määrää voidaan tulevaisuudessa alentaa, kun testauskustannukset laskevat.
25. TSE-testien kustannuksiin myönnettävä valtiontuki on maksettava toimijalle, jonka tiloissa testinäytteet otetaan. Jotta helpotettaisiin tällaisen valtiontuen hallintoa, tuen saa kuitenkin maksaa toimijan asemesta laboratorioille, jos voidaan asianmukaisesti osoittaa, että maksettu valtiontuki siirretään kokonaisuudessaan toimijalle. Toimijan, jonka tiloissa testinäytteet otetaan, on alennettava veloittamia hintoja välittömästi tai välillisesti saamaansa valtiontukea vastaavalla määrällä.”
- 12 TSE- ja BSE-seulontatestien kustannusten kattamiseen tarkoitettujen, sääntöjenvastaisesti ennen 1.1.2003 myönnettyjen valtiontukien osalta TSE-suuntaviivojen 45 kohdassa todetaan, että komissio arvioi niiden soveltuvuutta maatalousalan valtiontuesta annettujen yhteisön suuntaviivojen (EYVL 2000, C 28, s. 2) 11.4 kohdan ja niiden hyväksymisessä komission vuodesta 2001 noudattaman käytännön, jonka mukaan tällaiset tuet voidaan hyväksyä 100 prosenttiin asti, mukaisesti.

Asian tausta

- 13 Asian tausta on esitetty valituksenalaisen tuomion 11–39 kohdassa. Se voidaan tiivistää valituksen yhteydessä seuraavalla tavalla.
- 14 Komissio katsoi riidanalaisessa päätöksessään, että Belgian järjestelmä, joka koskee pakollisten BSE-seulontatestien rahoittamista valtion varoista vuosina 2001–2005, täytti SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen valtiontuen olemassaoloon vaadittavat neljä kumulatiivista edellytystä. Se päätteli tämän perusteella, että kyseinen tuki oli sääntöjenvastainen 1.1.2001 ja 30.6.2004 välisenä aikana, koska se oli myönnetty SEUT 108 artiklan 3 kohdan vastaisesti.
- 15 Komissio katsoi lisäksi, että määrät, jotka ylittivät 1.1.2003 ja 30.6.2004 välisenä aikana 40 euron rajan testiä kohden – kuten TSE-suuntaviivojen 24 kohdassa on määrätty – olivat sisämarkkinoille soveltumattomia ja ne oli perittävä takaisin. Komission mukaan tarkasteltavana olevan ajanjakson jäljelle jäävänä aikana eli 1.1.2001 ja 31.12.2002 sekä 1.7.2004 ja 31.12.2005 välisinä aikoina testin rahoittaminen valtion varoista oli katsottava sisämarkkinoille soveltuvaksi tueksi. Lisäksi muiden tarkasteltavana olevan ajanjaksona toteutuneiden rahoittamistoimenpiteiden ei katsottu olevan tukea.

16 Riidanalaisen päätöksen päätösoosassa säädetään seuraavaa:

”1 artikla

1. Korvauksilla rahoitetut toimenpiteet eivät ole valtiontukea

2. BSE-[seulonta]testien rahoittaminen valtion varoista 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2002 sekä 1 päivän heinäkuuta 2004 ja 31 päivän joulukuuta 2005 välisenä aikana on sisämarkkinoille soveltuvaa valtiontukea sellaisille maataloustuottajille, teurastamoille ja muille yrityksille, jotka jalostavat, käsittelevät, myyvät tai pitävät kaupan asiaa koskevan lainsäädännön nojalla BSE-testattaviksi määrättyjen nautaeläinten lihasta valmistettuja tuotteita. .

3. BSE-[seulonta]testien rahoittaminen valtion varoista 1 päivän tammikuuta 2003 ja 30 päivän kesäkuuta 2004 välisenä aikana on 40 euron enimmäismäärään asti testiä kohden sisämarkkinoille soveltuvaa valtiontukea sellaisille maataloustuottajille, teurastamoille ja muille yrityksille, jotka jalostavat, käsittelevät, myyvät tai pitävät kaupan asiaa koskevan lainsäädännön nojalla BSE-testattaviksi määrättyjen nautaeläinten lihasta valmistettuja tuotteita. Se osa tuesta, joka ylittää 40 euroa testiä kohden, on sisämarkkinoille soveltumatonta, ja se on perittävä takaisin, lukuun ottamatta erityisiin hankkeisiin myönnettyjä tukia, jotka tukien myöntämishetkellä täyttivät kaikki tukiiin sovellettavassa vähämerkityksisestä tuesta annetussa asetuksessa vahvistetut edellytykset..

4. Belgia on myöntänyt BSE-[seulonta]testien rahoittamiseen osoitetun tuen sääntöjenvastaisesti ja rikkonut SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohtaa 1 päivän tammikuuta 2001 ja 30 päivän kesäkuuta 2004 välisenä aikana.

2 artikla

1. Belgian on toteutettava tarvittavat toimenpiteet 1 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen sääntöjenvastaisten ja sisämarkkinoille soveltumattomien tukien perimiseksi takaisin tuensaajilta. .

– –”

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

17 Belgian kuningaskunta vaati unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 10.10.2011 jättämällä kennekirjelmällä unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan riidanalaisen päätöksen lukuun ottamatta sen päätösoosan 1 artiklan 1 kohtaa.

18 Belgian kuningaskunta vetosi kanteensa tueksi yhteen ainoaan perusteeseen, joka koskee SEUT 107 artiklan 1 kohdan rikkomista, koska komissio on tehnyt oikeudellisen virheen luokitellessaan pakollisten BSE-seulontatestien rahoittamisen valtiontueksi.

19 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen valituksenalaisella tuomiolla.

Asianosaisten vaatimukset

20 Belgian kuningaskunta vaatii, että unionin tuomioistuin

— kumoaa valituksenalaisen tuomion ja riidanalaisen päätöksen sekä

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

- 21 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin
- hylkää valituksen ja
  - velvoittaa Belgian kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valituksen tarkastelu

- 22 Belgian kuningaskunta vetoaa kahteen perusteeseen valituksensa tueksi.

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaistenlausumat

- 23 Belgian kuningaskunta väittää ensimmäisessä valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisia virheitä ja jättänyt noudattamatta sille kuuluvaa perusteluvelvollisuutta SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valikoivan edun olemassaolon osalta.
- 24 Belgian kuningaskunnan mukaan unionin yleinen tuomioistuin on katsonut siitä kysymyksestä, onko testien rahoittaminen etu, koska se on vapauttanut yritykset vastaamasta niiden vastattavaksi tavallisesti kuuluvista kustannuksista, valituksenalaisen tuomion 76 kohdassa virheellisesti, että näihin kustannuksiin sisältyvät sellaiset lisäkustannukset, joista yritysten on tavallisesti vastattava tiettyyn taloudelliseen toimintaan sovellettavien lakiin, asetukseen tai sopimukseen perustuvien velvoitteiden vuoksi. Kyseisen jäsenvaltion mukaan ei nimittäin voida vaatia, että yritykset vastaavat aina niiden taloudellisista seuraamuksista. Lisäksi on niin, että koska käsiteltävässä tapauksessa ei ole olemassa BSE-seulontatestien rahoituksesta annettuja yhdenmukaistamissääntöjä, jäsenvaltiot saavat itse huolehtia kyseisen taudin valvontaan liittyvistä kustannuksista.
- 25 Belgian kuningaskunta arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta myös siitä, että tämä on katsonut valituksenalaisen tuomion 81 kohdassa, että kansanterveyden suojelua koskeva tavoite, johon kyseisen rahoituksen kohteena olevilla pakollisilla testeillä pyritään, ei riitä estämään rahoittamisen luokittelemista valtiontueksi. Tähän tavoitteeseen oli vedottu nimittäin ainoastaan siksi, että sillä tuettiin Belgian kuningaskunnan kantaa, jonka mukaan tavoite ei ollut luonteeltaan taloudellinen, mistä saadaan tukea sille näkemykselle, jonka mukaan testejä koskevien kustannusten ei täytynyt automaattisesti tulla yritysten vastattaviksi.
- 26 Väitetään myös, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen tuomion 89 kohdassa virheellisesti, että unionin tuomioistuimen sillä oikeuskäytännöllä, joka koskee tiettyjen terveystarkastusten rahoituksen yhteensopivuutta tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien sääntöjen kanssa, ei ole merkitystä SEUT 107 artiklan 1 kohdan soveltamisen kannalta, vaikka, kuten valtiontukien alalla, nämä jäsenvaltioiden suorittamat tarkastukset vaikuttavat sisämarkkinoihin.
- 27 Kantajana olevan jäsenvaltion mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei voinut hylätäkseen sen väitteen, jonka mukaan pakolliset BSE-seulontatestit voidaan ottaa siksi, että ne liittyvät julkisen vallan valtaoikeuksien käyttöön eivätkä ole luonteeltaan taloudellisia, valtion vastattaviksi, tyytyä väittämään, että kyseiset toimijat eivät itse käytä julkisen vallan valtaoikeuksia.
- 28 Lisäksi väitetään, että unionin yleinen tuomioistuin ei voinut oikeudellista virhettä tekemättä hylätä tuomionsa 67 kohdassa tehottomana väitteen, jonka mukaan unionin lainsäätäjä ei ole yhdenmukaistanut BSE-seulontatestien rahoituksen ehtoja toisin kuin se on tehnyt niillä muilla aloilla

suoritettavan valvonnan osalta, jotka ovat yhteydessä elintarviketurvallisuuteen, vaikka tämä seikka oli merkityksellinen sen arvioimiseksi, onko yritysten tavallisesti vastattava tällaisista kustannuksista vai eikö.

- 29 Esitettyään ensimmäisessä oikeusasteessa, että viranomaisten BSE-seulontatesteihin myöntämä rahoitus oli aina jäänyt näiden testien todellisia kustannuksia alhaisemmaksi ja että tällaisen kustannuksen ylittävän korvauksen puuttumisen takia kyseessä ei voinut olla taloudellinen etu, Belgian kuningaskunta väittää vielä, että unionin yleinen tuomioistuin on menetellyt virheellisesti katsoessaan, että kyseinen väite ei liity kyseiseen etuun liittyvään perusteeseen, ja antaessaan ymmärtää valituksenalaisen tuomion 133 kohdassa, ettei sitä ollut riittävästi täsmennetty, jättääkseen sen tutkimatta.
- 30 Komissio vaatii kaikkien näiden väitteiden hylkäämistä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 31 Käsiteltävänä olevaa valitusta varten on palautettava mieleen, että jotta kansallinen toimenpide voidaan luokitella SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi tueksi, kyse on oltava valtion toimenpiteestä tai valtion varoilla toteutetusta toimenpiteestä, kyseisen toimenpiteen on oltava omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, toimenpiteellä on annettava valikoivaa etua sille, joka on toimenpiteen kohteena, ja toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua (ks. tuomio 2.9.2010, komissio v. Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 32 Käsiteltävässä asiassa kyseenalaistetaan ainoastaan kolmannen edellytyksen, jonka mukaan on niin, että jotta toimenpide voidaan luokitella valtioneuoksi sillä on annettava valikoivaa etua sille, joka on toimenpiteen kohteena, tulkinta ja soveltaminen.
- 33 Belgian kuningaskunta väittää nimittäin ensimmäisessä valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt valituksenalaisessa tuomiossa oikeudellisesti virheellisillä tai riittämättömästi perustelluilla perusteilla sen väitteet, joiden mukaan BSE-seulontatestien rahoittaminen ei merkitse SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua etua.
- 34 Tästä on syytä todeta, että kuten unionin yleinen tuomioistuin on palauttanut mieleen valituksenalaisen tuomion 72 kohdassa, tukina pidetään sellaisia toimenpiteitä, jotka muodossa tai toisessa ovat omiaan suosimaan yrityksiä suoraan tai välillisesti tai joita on pidettävä sellaisena taloudellisena etuna, jota edunsaajayritys ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa (ks. mm. tuomio 16.4.2015, Trapeza Eurobank Ergasias, C-690/13, EU:C:2015:235, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 35 Unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 76 kohdassa, että niitä kustannuksia, jotka tavallisesti kuuluvat yrityksen vastattavaksi, ovat muun muassa sellaiset lisäkustannukset, joista yritysten on vastattava tiettyyn taloudelliseen toimintaan sovellettavien lakiin, asetukseen tai sopimukseen perustuvien velvoitteiden vuoksi.
- 36 Tähän arviointiin, joka on riittävän perusteltu ja yksiselitteinen, ei liity minkäänlaista oikeudellista virhettä. Tällaiset lisäkustannukset, jotka seuraavat sellaisista velvoitteista, jotka perustuvat – kuten käsiteltävässä tapauksessa – lakiin tai asetukseen ja jotka kuuluvat erottamattomalla tavalla säännellyn taloudellisen toiminnan harjoittamiseen, ovat luonnostaan kustannuksia, joista yritysten on tavallisesti vastattava. Sillä seikalla, että viranomaiset ovat asettaneet nämä velvoitteet, ei voi näin ollen olla sellaisenaan merkitystä sen kannalta, miten samojen viranomaisten suorittamien toisten toimenpiteiden luonnetta on arvioitava silloin, kun ratkaistaan se, suositaanko niillä yrityksiä markkinaolosuhteissa, jotka eivät ole tavanomaisia.

- 37 Näin ollen Belgian kuningaskunta on lukenut valituksenalaisen tuomion väärin kun se väittää, että unionin yleinen tuomioistuin olisi väittänyt valituksenalaisen tuomion 76 kohdassa, että joka kerran kun viranomainen asettaa velvoitteen, kyseisten yritysten on automaattisesti vastattava siitä seuraavista kustannuksista.
- 38 Näin ollen kaikki Belgian kuningaskunnan tämän niin sanotun väitteen arvostelemiseksi esittämät väitteet ovat tehottomia. Eryityisesti sillä, että kustannukset, joista yritysten on tavallisesti vastattava, johtuvat viranomaisten toimenpiteistä niiden käyttäessä niiden julkisen vallan valtaoikeuksia tai että jäsenvaltiot saavat vapaasti ottaa vastattavakseen näistä kustannuksista silloin, kun BSE:n seulontatestien rahoituksen alaa ei ole yhdenmukaistettu, ei ole merkitystä näiden kustannusten luokittelun kannalta.
- 39 Lisäksi sillä seikalla, ettei BSE:n torjunnassa pakolliseksi säädettyjen toimenpiteiden rahoituksen osalta ole suoritettu lainkaan yhdenmukaistamista, ei joka tapauksessa ole merkitystä taloudellisen edun, jota tällainen rahoittaminen voi merkitä, luokittelun kannalta. Kuten unionin yleinen tuomioistuin on palauttanut mieleen valituksenalaisen tuomion 65 kohdassa, jäsenvaltioiden on nimittäin noudatettava jopa niillä aloilla, joilla ne ovat toimivaltaisia, unionin oikeutta ja erityisesti SEUT 107 artiklasta ja 108 artiklasta seuraavia vaatimuksia (ks. vastaavasti tuomio 29.3.2012, 3M Italia, C-417/10, EU:C:2012:184, 25 ja sitä seuraavat kohdat).
- 40 Belgian kuningaskunta ei voi myöskään menestyksekkäästi väittää, että unionin yleinen tuomioistuin olisi myös tehnyt oikeudellisen virheen sillä, että se katsoi valituksenalaisen tuomion 81 kohdassa, että kansanterveyden tavoite, johon BSE:n seulontatestien tekemisvelvollisuudella pyritään, ei riitä estämään sitä, että se, että valtio rahoittaa nämä testit, luokitellaan valtioneuoksi. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 107 artiklan 1 kohdassa ei nimittäin tehdä eroa asianomaisten toimenpiteiden syiden tai tavoitteiden perusteella vaan määritellään toimenpiteet niiden vaikutusten perusteella (ks. mm. tuomio 15.11.2011, komissio ja Espanja v. Government of Gibraltar ja Yhdistynyt kuningaskunta, C-106/09 P ja C-107/09 P, EU:C:2011:732, EU:C:2011:732, 87 kohta).
- 41 Kustannuksen ylittävää korvausta koskeva väite on tehoton, koska siihen olisi voitu joka tapauksessa vedota menestyksekkäästi vain SEUT 106 artiklan 2 kohdan yhteydessä. Unionin yleisen tuomioistuimen olisi näin ollen pitänyt hylätä Belgian kuningaskunnan siinä esittämä väite, joten kyseistä tuomioistuinta ei voida moittia siitä, että se oli jättänyt väitteen tutkimatta.
- 42 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella ensimmäinen valitusperuste on hylättävä.

Toinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

- 43 Belgian kuningaskunta väittää toisessa valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisia virheitä ja jättänyt noudattamatta perusteluvollisuuttaan SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun, edun valikoitavuutta koskevan edellytyksen osalta.
- 44 Belgian kuningaskunta väittää tästä, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen kun se katsoi tuomionsa 109 ja 110 kohdassa, että BSE-seulontatestien piiriin kuuluvien naudantuotantoalan toimijoiden tilanne on valtioneuoksi luokittelun kannalta rinnastettavissa kaikkien sellaisten muiden talouden toimijoihin tosiasialliseen ja oikeudelliseen tilanteeseen, jotka ovat lainsäädännön nojalla velvollisia toteuttamaan tarkastuksia ennen kuin ne voivat pitää tuotteitaan kaupan.

45 Belgian kuningaskunnan mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei ole täsmentänyt, keitä nämä muiden toimialojen toimijat ovat. Lisäksi BSE:n kaltaisten eläintautien hävittämiseksi tilapäisesti tehtävien testien ja sellaisten pakollisten laatutarkastusten välillä, joita vaaditaan esimerkiksi hissien tai kuorma-autojen valmistajilta, välillä on olemassa merkittäviä eroja. Vaikka viitekehykseksi otettaisiin maataloustuotteiden pakolliset testit, on todettava, että kaikki nämä testit eivät ole välttämättä rinnastettavissa BSE:n hävittämistä varten käytettyihin testeihin, kuten ilmenee unionin lainsäädännöstä, jossa tiettyjen testien osalta säädetään erityisestä rahoitusmenetelmästä kun taas muiden testien osalta kyseisen menetelmän määrittäminen on jätetty jäsenvaltioille.

46 Koska samaa järjestelmää sovellettiin kaikkiin pakollisten BSE-seulontatestien piiriin kuuluviin yrityksiin eli kaikkiin yrityksiin, jotka olivat samassa tosiasiallisessa ja oikeudellisessa tilanteessa, SEUT 107 artiklan 1 kohdassa mainittu valikoitavuutta koskeva edellytys ei ollut täyttynyt käsiteltävässä tapauksessa.

47 Komissio vaatii, että nämä väitteet on hylättävä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

48 SEUT 107 artiklan 1 kohtaan perustuva toimenpiteen valikoivuutta koskeva vaatimus on selvästi erotettava siihen liittyvästä taloudellisen edun havaitsemisesta, koska kun komissio on havainnut asianomaiseen toimenpiteeseen suoraan tai välillisesti perustuvan edun käsitteen laajassa merkityksessä, sen tehtävänä on vielä osoittaa, että kyseinen etu koskee erityisesti yhtä tai useampaa yritystä. Tämän tehdäkseen komission on etenkin osoitettava, että asianomaisella toimenpiteellä aikaansaadaan erilaista kohtelua sellaisten yritysten välille, jotka ovat toimenpiteen tavoitteen kannalta toisiinsa rinnastettavassa tilanteessa. Etu on siis myönnettävä valikoivalla tavalla ja sen on oltava omiaan asettamaan tietyt yritykset edullisempaan asemaan kuin muut yritykset (ks. tuomio 4.6.2015, komissio v. MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 59 kohta).

49 On kuitenkin tehtävä ero sen mukaan, pidetäänkö kyseessä olevaa toimenpidettä yleisenä tukijärjestelmänä vai yksittäisenä tukena. Jälkimmäisessä tapauksessa taloudellisen edun toteaminen mahdollistaa lähtökohtaisesti sen, että toimenpide oletetaan valikoivaksi. Sitä vastoin tutkittaessa yleistä tukijärjestelmää on selvitettävä, tuottaako asianomainen toimenpide siitä huolimatta, että sen todetaan tuottavan yleistä etua, sitä yksinomaan tietyille yrityksille tai tietyille toimialoille (ks. tuomio 4.6.2015, komissio v. MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 60 kohta).

50 On selvää, että tässä tapauksessa Belgian kuningaskunnan suorittamaa BSE:n seulontatestien rahoittamista on pidettävä yleisenä järjestelmänä, koska se hyödyttää kaikkia naudantuotantoalan toimijoita, jotka vastaavat näiden testien kustannuksista, ja komission oli näin ollen selvitettävä, tuottiko toimenpide siitä huolimatta, että sen todetaan tuottavan yleistä etua, sitä yksinomaan tietyille yrityksille tai tietyille toimialoille.

51 Kuten valituksenalaisen tuomion 108 ja 110 kohdasta käy ilmi, unionin yleinen tuomioistuin päätyi siihen, että juuri tästä oli kyse kyseisen testien rahoittamisen osalta katsoessaan, että komissio oli todennut aivan oikein, ”että naudanlihan toimihaaran toimijat saivat etua, joka ei ollut muiden toimialojen yritysten saatavissa, koska ne saivat ilmaiseksi tarkastukset, jotka niiden oli pakko suorittaa ennen tuotteidensa markkinoille saattamista tai kauppaamista, kun muiden toimialojen yrityksillä ei ollut tätä mahdollisuutta, eikä Belgian kuningaskunta ole kiistänyt tätä”.

52 Vaikka Belgian kuningaskunta moittii unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei se ollut täsmentänyt, mihin ”muihin toimialoihin” oli näin viitattu, on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin pelkästään toisti valituksenalaisen tuomion 110 kohdassa komission tästä esittämän toteamuksen. Belgian kuningaskunta ei kuitenkaan väitä, että unionin yleinen tuomioistuin olisi jättänyt vastaamatta väitteeseen, jonka mukaan komissio ei ollut itse täsmentänyt, mihin muihin toimialoihin se viittasi.

- 53 Joka tapauksessa valituksenalaisen tuomion 110 kohdassa olevasta toteamuksesta käy selvästi ilmi, että naudantuotantoalan toimijoiden tilanne oli implisiittisesti mutta väistämättä rinnastettavissa kaikkien sellaisten yritysten tilanteeseen, joiden on niiden tavoin pakko suorittaa tarkastuksia ennen kuin ne saattavat tuotteitaan markkinoille tai pitävät niitä kaupan.
- 54 Belgian kuningaskunta väittää, että näiden eri toimialojen tilannetta ei voida rinnastaa toisiinsa, koska tuotteiden – jopa elintarvikkeiden – laadun valvomiseksi suoritettavat testit ovat niiden luonteen, päämäärän, kustannusten ja ajoittamisen mukaan erilaisia eri toimialoilla, mutta tällainen väite on tehoton suoritettaessa valtiontueksi luokittelua, jossa ei ole kysymys itse testeistä vaan niiden rahoittamisesta valtion varoilla, minkä seurauksena edunsaajien maksettavina olevat kustannukset alenevat. Kuten unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 110 kohdassa, on selvää, että Belgian kuningaskunta ei ole kiistänyt unionin yleisessä tuomioistuimessa sitä, että naudantuotantoalan toimijat saivat seurantatuestien rahoittamisen seurauksena etua, joka ei ollut muiden toimialojen yritysten saatavissa.
- 55 Unionin yleinen tuomioistuin ei ole tehnyt tässä tilanteessa oikeudellista virhettä todetessaan, että komissio oli pätevästi katsonut, että kyseinen toimenpide oli SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla valikoiva.
- 56 Toinen valitusperuste on tämän vuoksi hylättävä.
- 57 Kaiken edellä esitetyn perusteella valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 58 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.
- 59 Työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.
- 60 Koska komissio on vaatinut Belgian kuningaskunnan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja viimeksi mainittu on hävinnyt asian kaikkien valitusperusteidensa osalta, sen on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan komissiolle tämän menettelyn oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Belgian kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset